

ОПОДАТКУВАННЯ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ: ЗАКОНОДАВЧІ ЗМІНИ 2018 РОКУ

Сільськогосподарські товаровиробники в Україні можуть використовувати спрощену систему оподаткування – бути платниками єдиного податку четвертої групи. До вступу в дію Закону України "Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законів України щодо стимулювання утворення та діяльності сімейних фермерських господарств" № 2497 від 10 липня 2018 року [1] така можливість була тільки у юридичних осіб.

Цим законом коригується визначення терміну "Сільськогосподарський товаровиробник" – до нього включаються фізичні особи – підприємці, але до них висуваються наступні вимоги:

- провадження діяльності виключно в межах фермерського господарства, зареєстрованого відповідно до Закону України "Про фермерське господарство";
- здійснення виключно вирощування, відгодовування сільськогосподарської продукції, збирання, вилов, переробку такої власновирощеної або відгодованої продукції та її продаж;
- провадження господарської діяльності (крім постачання) за місцем податкової адреси;
- не використання праці найманих осіб;
- членами фермерського господарства такої фізичної особи є лише члени її сім'ї у визначенні частини другої статті 3 Сімейного кодексу України;
- площа сільськогосподарських угідь та/або земель водного фонду у власності та/або користуванні членів фермерського господарства становить не менше двох гектарів, але не більше 20 гектарів.

Законом також передбачено додаткову фінансову підтримку сімейних фермерських господарств через механізм доплати на користь застрахованих осіб - членів/голови сімейного фермерського господарства єдиного внеску на

загальнообов'язкове державне соціальне страхування протягом 10 років за рахунок коштів Державного бюджету України.

Крім цього встановлено, що сплата ПДФО з орендної плати за земельні ділянки (паї) здійснюється до місцевих бюджетів за місцезнаходженням таких земельних ділянок, а не за місцем державної реєстрації орендаря.

Цей закон направлений на забезпечення можливості для фермерів легалізувати свою діяльність у формі підприємницької діяльності фізичних осіб – підприємців, на скорочення обсягів тіньового використання земель. Від тіньового використання земель особливо потерпають місцеві бюджети, які недоотримують ПДФО, який є їх головним бюджетоутворюючим податком, а також плату за землю та єдиний податок. За оцінкою проекту «Підтримка реформ у сільському господарстві та земельних відносинах в Україні» Світового Банку 12 млн. га знаходяться в тіньовій оренді. Загальні втрати державного бюджету від тіньової оренди землі оцінюються у 16 мільярдів гривень. Згідно даних ДФС в 2014 і 2015 роках в обробці у сільгосптоваровиробників-платників єдиного податку IV-тої групи знаходилося 32,5 і 39,2 млн га відповідно, а в 2016 році відповідна площа скоротилася до 18,5 млн га. Таким чином, кількість земель, що знаходяться в офіційній обробці, скоротилася у 2 рази [2].

Зазначені законодавчі нововведення будуть вигідні фермерам, обсяг доходу яких є більшим за обмеження для II та III групи платників єдиного податку. Враховуючи звільнення від земельного податку та частково від єдиного соціального внеску, вони сприятимуть зменшенню обсягів тіньового використання земель.

Список використаних джерел

1. Закон України "Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законів України щодо стимулювання утворення та діяльності сімейних фермерських господарств" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2497-19>

2. Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо стимулювання створення та діяльності сімейних фермерських господарств [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64040